

**KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA
NÁM. A. ŠKRÁBIKA č. 5, RAJEC**

**CENTRUM VOĽNÉHO ČASU
PRI KATOLÍCKEJ SPOJENEJ ŠKOLE V RAJCI**

VÝCHOVNÝ PROGRAM

ŠKOLSKÝ ROK 2013/2014

1. Charakteristika centra voľného času

Centrum voľného času (CVČ) pri Katolíckej spojenej škole v Rajci je mimoškolským výchovným zariadením pre všetkých žiakov školy, kde môžu užitočne využívať voľný čas a aktívne oddychovať. Poslaním CVČ je vytvárať podmienky pre aktívne využitie voľného času mimo vyučovania, formovať návyky racionálneho využívania času mimo vyučovania na oddych a regeneráciu duševných a fyzických síl detí a mládeže, rozvíjať talent, schopnosti a zručnosti. Významným zameraním CVČ je aj formovanie návyku zdravého spôsobu života v oblastiach telesnej kultúry, medziľudských vzťahov, citovej výchovy a vzťahu k svetu techniky a jej racionálneho využívania.

V priestoroch Katolíckej spojenej školy sú žiakom k dispozícii dve počítačové učebne, telocvičňa, posilňovňa, dve multimediálne učebne a ďalšie miestnosti, v ktorých záujmová činnosť prebieha.

Škola poskytuje svojim žiakom množstvo zaujímavých aktivít pre zmysluplné trávenie voľného času. CVČ je vytvorené s cieľom skvalitniť a rozšíriť ponuku mimoškolskej činnosti.

2. Ciele výchovy a vzdelávania centra voľného času

Medzi hlavné ciele výchovy a vzdelávania nášho CVČ je:

- viesť deti k aktívnemu využívaniu voľného času, kreatívite a empatii;
- zabezpečovať harmonický rozvoj osobnosti dieťaťa;
- upevňovanie fyzického a duševného zdravia, telesného a pohybového rozvoja žiaka;
- utvárať a prehĺbovať u detí vzťah k prírode, k spoločnosti, k práci človeka a umeniu;
- nadviazať na kresťanskú výchovu pri priamej práci s deťmi;
- u detí rozvinúť estetické zručnosti, rozvíjať manuálne zručnosti a tvorivé umelecké schopnosti;
- podporiť informačnú gramotnosť detí a mládeže ponúknutím počítačových krúžkov na rozšírenie základných vedomostí získaných pri vyučovaní;

- voľnočasovými aktivitami prispieť k prevencii pred nepriaznivými vplyvmi návykových látok a hazardu;
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a vlastnej kultúre.

Charakteristika výchovného programu

Výchovný program CVC pri KSS v Rajci sa riadi podľa schváleného školského zákona. Záujmová činnosť je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacej práce školy. Účasť žiakov v záujmovej činnosti im okrem rozširovania duševného obzoru prináša i psychické osvieženie, radosť a má teda aj rekreačný účinok. Činnosti organizované CVC sú na báze dobrovoľnosti, pričom sa prihliada na dodržiavanie zásad katolíckej viery. Náplňou záujmových útvarov sú rôzne druhy aktivít od športových útvarov cez jazykové, počítače, umenie a architektúra, folklór, biblický záujmový útvar, prírodné vedy až po tvorivé dielne. Práca v záujmových útvaroch začína v októbri a končí sa v júni. Celkový počet hodín činnosti v jednotlivých záujmových útvaroch za školský rok je 60.

Prioritnými cieľmi našej činnosti je umožniť každému dieťaťu zaradenému v CVC rozvíjať svoju osobnosť, záujmy, talent a potreby.

3. Kľúčové kompetencie žiaka centra voľného času

Výchovno-vzdelávacia činnosť vo voľnom čase umožňuje individuálny rozvoj osobnosti dieťaťa. Podporuje vytváranie jeho vzťahu k užitočnému tráveniu voľného času, aktívnemu oddychu, rozvoju svojho talentu a celoživotného vzdelávania. Učí ho úcte k ľudským právam a základným slobodám, k porozumeniu a znášanlivosti, tolerancii, kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu ako aj iným kultúram a národom.

Kľúčové kompetencie sa prostredníctvom výchovno-vzdelávacieho procesu rozvíjajú a navzájom prelínajú v jednotlivých tematických výchovných oblastiach. Žiak si ich rozvíja účasťou na záujmovej a oddychovej činnosti. Kompetencie predstavujú ideálny plánovaný cieľový výstup dosahovaný systematickým a postupným výchovno-vzdelávacím procesom počas pobytu žiaka v centre voľného času.

Žiak CVČ má osvojené tieto kľúčové kompetencie na úrovni zodpovedajúce jeho individuálnym osobnostným možnostiam a dĺžke trvania jeho pobytu v centre voľného času.

Vzťah k celoživotnému vzdelávaniu

- prejavuje záujem o nové informácie
- rieši nové, neznáme úlohy a situácie
- zúčastňuje sa rôznorodých situácií

Pracovné kompetencie

- rozvíja svoje manuálne zručnosti
- plánuje a hodnotí svoje činnosti
- kultivuje svoju vytrvalosť
- prijíma nové informácie a poznatky
- dokončí prácu
- plní si svoje povinnosti
- prejavuje samostatnosť pri plnení vytýčených úloh

Komunikačné schopnosti

- rozvíja si komunikačné schopnosti v oblasti moderných IKT
- vypočuje si opačný názor
- zrozumiteľne vyjadruje a obsahuje svoj názor
- prijíma kritiku
- prijíma spätnú väzbu

Kultúrne kompetencie

- rozlišuje kultúrne a nekultúrne správanie
- prijíma kultúrne podnety

- rešpektuje iné kultúry a zvyky
- pozná kultúrne pamätihodnosti regiónu
- kultivuje svoj talent
- ovláda základy kultúrneho správania
- je otvorený spolupráci na kultúrnych podujatiach v záujmovom útvare a v CVČ

Občianske kompetencie

- dodržiava prijaté pravidlá
- prejavuje úctu k rodičom a k starším osobám
- uvedomuje si potrebu prijatia zodpovednosti za svoje správanie
- uvedomuje si potrebu rešpektovania práv a slobôd iných osôb
- je otvorený primeranému participovaniu na živote v záujmovom útvare a v CVČ

Sociálne kompetencie

- presadzuje autonómiu a práva svojej osobnosti
- uvedomuje si potreby detí so zdravotným znevýhodnením
- uvedomuje si potreby ostatných detí
- vlastným postupom rieši jednoduché konflikty
- efektívne spolupracuje v skupine
- pomenuje svoje potreby

4. Formy výchovy a vzdelávania

Dochádzka žiaka v CVČ je pravidelná alebo nepravidelná. Výchovno-vzdelávacia, záujmová a oddychová činnosť sa realizuje pravidelnými, príležitostnými a prázdninovými činnosťami.

Pravidelná činnosť sa realizuje formou pravidelnej aktivity v záujmových útvaroch a v centre voľného času. Príležitostná činnosť je uskutočňovaná vo forme organizovania jednorazových podujatí a prázdninovú činnosť praktizujeme dennými tábormi.

Základnou organizačnou formou výchovy a vzdelávania v centre voľného času je individuálna alebo skupinová výchovno-vzdelávacia, záujmová alebo oddychová aktivita v záujmovom útvare, športovom útvare alebo v CVČ.

5. Tematické oblasti výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie vo voľnom čase detí sa realizuje v týchto výchovných oblastiach: vzdelávacia, spoločensko-vedná, pracovno-technická, telesná a športová (turistická), esteticko-kultúrna, prírodovedno-environmentálna.

Tematické oblasti zároveň v sebe obsahujú ďalšie oblasti výchovy, najmä: rozumovú, mravnú, ekologickú a zdravotnú výchovu.

Výchovno-vzdelávací proces sa realizuje integrovaním viacerých výchovných oblastí v záujmových útvaroch a v športových útvaroch.

Vzdelávacia oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- ❖ rozvíjať efektívne spôsoby sebvzdelávania
- ❖ získavať nové poznatky a informácie
- ❖ rozvíjať autonómnosť v plnení vytýčených úloh
- ❖ získavať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu

Spoločensko-vedná oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- ❖ kultivovať kultúrne návyky a vyjadrovanie sa
- ❖ prejavovať úctu
- ❖ vyjadrovať svoj názor
- ❖ spolurozhodovať o živote v záujmovom a športovom útvare
- ❖ prejavovať ohľaduplnosť
- ❖ vedieť samostatne a kriticky riešiť jednoduché konflikty
- ❖ vedieť vypočuť opačný názor
- ❖ využívať všetky dostupné formy komunikácie
- ❖ posilniť základy hrdosti k národnej a štátnej príslušnosti

Pracovno-technická oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- ❖ rozvíjať základy manuálnych a technických zručností
- ❖ vedieť spolupracovať so skupinou
- ❖ rozumieť významu osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu
- ❖ vedieť si samostatne vytýčiť jednoduché osobné ciele
- ❖ získať základné zručnosti v tvorbe jednoduchých projektov
- ❖ získavať základy zručností potrebných pre praktický život

Telesná a športová oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- ❖ rozvíjať športový talent a schopnosti
- ❖ pochopiť význam pravidelného pohybu a cvičenia
- ❖ poznať základné princípy zdravého životného štýlu
- ❖ pochopiť význam dodržiavania základných zásad zdravej výživy
- ❖ rozvíjať schopnosť relaxovať pravidelným cvičením a pohybom
- ❖ pochopiť škodlivosť fajčenia, alkoholu a iných drog

Esteticko-kultúrna oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- ❖ rozvíjať základy vzťahu k umeniu
- ❖ rozvíjať talent a špecifické schopnosti
- ❖ rozvíjať základy tvorivých schopností a zručností
- ❖ posilniť úctu ku kultúrnym hodnotám
- ❖ prejavovať pozitívny vzťah k jednoduchej estetickej úprave prostredia
- ❖ podieľať sa na príprave kultúrnych podujatí
- ❖ objavovať krásu v bežnom živote

Prírodovedno-environmentálna oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- ❖ rozvíjať zručnosti pri jednoduchej činnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia

- ❖ pochopiť základné princípy ochrany životného prostredia

6. Výchovné štandardy centra voľného času

Výchovné štandardy nadväzujú na vzdelávacie štandardy žiakov. Určujú súbor požiadaviek na vedomosti, zručnosti a schopnosti, ktoré majú žiaci získať, aby si mohli rozvíjať vedomosti, zručnosti a schopnosti získané na vzdelávaní v škole. Delia sa na obsahové a výkonové štandardy.

Obsahové štandardy určujú vedomosť, zručnosť alebo schopnosť, ktorú má dieťa ovládať a ktorú má vedieť aj prakticky používať.

Výkonové štandardy stanovujú kritériá úrovne zvládnutia obsahových štandardov. Sú to cieľové výstupy, ktoré má dosiahnuť žiak na konci pobytu v centre voľného času alebo po absolvovaní činnosti v záujmovom útvare.

Vzdelávacia oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
- práca s informačnými zdrojmi, sebavzdelávanie	- byť otvorený k získavaniu nových poznatkov a informácií

Spoločensko-vedná oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
- spolupráca, zodpovednosť, vytváranie pozitívnej klímy v záujmovom útvare - dodržiavanie školského poriadku CVC	- spolurozhodovať o živote v skupine
- prejavy úcty k ostatným ľuďom, tolerancia	- prejavovať úctu k rodičom, starším osobám
- práva dieťaťa, ľudské práva, moje práva, tvoje práva	- rozlíšiť dodržiavanie a porušovanie ľudských práv a základných slobôd
- spolužitie bez násilia	- rozlišovať kultúrne a nekultúrne prejavy v správaní sa
- správanie, ktoré predchádza konfliktu	- samostatne a kriticky riešiť jednoduché konflikty v záujmovom útvare

Pracovno-technická oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
- sebahodnotenie, minulosť, prítomnosť, budúcnosť	- samostatne si vytyčovať jednoduché osobné ciele
- splnenie úlohy, presnosť a čistota práce	- prejaviť osobnú zodpovednosť za vykonanú prácu
- spolupráca, vytváranie kladného vzťahu k ostatným	- byť otvorený spolupracovať so skupinou
- práca s rôznym materiálom, netradičné	- ovládať jednoduché manuálne a technické

pracovné postupy, zhotovenie darčeka, manipulačné zručnosti	zručnosti
---	-----------

Telesná a športová oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
- cvičenie v telocvični, v posilňovni, turistika, stolný tenis, kolektívne loptové hry, vychádzky, súťaže, turnaje, športové popoludnie	- relaxovať pravidelným cvičením a pohybom - rozvíjať svoj športový talent a schopnosti
- čo je nikotín, fajčenie, alkohol a zdravie	- pomenovať škodlivosť fajčenia, alkoholu a iných drog
- otužovanie, relaxačné cvičenie, skupinové hry, netradičné športové disciplíny	- vyjadriť význam pravidelného pohybu a cvičenia

Esteticko-kultúrna oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
- hudba, výtvarné umenie, tanec, literatúra, dramatika	- prejavovať pozitívny vzťah k umeniu
- netradičné výtvarné techniky, hudobné a umelecké činnosti	- rozvíjať svoj talent a špecifické schopnosti
- nácvik kultúrneho vystúpenia, vlastná umelecká tvorba	- byť otvorený k tvorivej činnosti
- výzdoba priestorov, netradičné ozdoby	- prejavovať pozitívny vzťah k jednoduchej estetikej úprave prostredia
- audio nahrávka, fotografovanie, filmovanie, kreslenie	- byť otvorený objavovať a vnímať krásu v bežnom živote

Prírodovedno-environmentálna oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
- pozorovanie prírody, fauny a flóry - pozorovanie zmien v prírode, turistika	- pomenovať základné princípy ochrany životného prostredia, prechádzky prírodou
- starostlivosť o izbové kvety, čistenie prírody, zber papiera, triedenie odpadu, využitie odpadových materiálov	- uplatňovať zručnosti v jednoduchých činnostiach pri tvorbe a ochrane životného prostredia
- práca s prírodnými materiálmi, jednoduché pokusy	- byť otvorený k experimentovaniu a hľadaniu nových poznatkov

7. Výchovný plán záujmovej činnosti centra voľného času

Výchovný plán je vypracovaný pre všetky záujmové útvary na školský rok. Obsahuje počet hodín činnosti jednotlivých záujmových a športových útvarov v školskom roku.

Pre školský rok 2013/2014 sa výchovný plán týka týchto tematických oblastí výchovy:

Záujmový útvar	Tematická oblasť výchovy	Počet hodín
Astronomický	Vzdelávacia	60
Fitnes	Telesná a športová	60
Florbalový	Telesná a športová	60
Folklórny	Esteticko-kultúrna	60
Chvilka s rozprávkami	Spoločensko-vedná	60
Literárno-dramatický	Spoločensko-vedná	60
Počítačový	Vzdelávacia	60
Počítačový (1 - 4. ročník)	Vzdelávacia	60
Stolnotenisový	Telesná a športová	60
Taliančina	Spoločensko-vedná	60
Tenisový	Telesná a športová	60
Triatlonový	Telesná a športová	60
Turistický	Telesná a športová	60
Tvorivý ateliér	Esteticko-kultúrna	60
Volejbalový	Telesná a športová	60

8. Pravidelná činnosť centra voľného času

Centrum voľného času má jedného pedagogického pracovníka, ktorý v školskom roku 2013/2014 zabezpečuje pravidelnú týždennú činnosť podľa nasledujúceho týždenného rozvrhu:

Deň	Čas (od – do)	Miesto konania
Pondelok	11:30 – 13:30	PC učebňa I. stupeň
	13:30 – 15:30	PC učebňa
	15:30 – 16:15	Telocvičňa
Utorok	11:30 – 12:30	PC učebňa I. stupeň
	12:30 – 13:30	Administratíva
	13:30 – 16:15	PC učebňa
Streda	11:30 – 13:30	Posilňovňa
	13:30 – 16:15	Telocvičňa
Štvrtok	11:30 – 13:30	PC učebňa
	13:30 – 16:15	Posilňovňa
Piatok	11:30 – 13:30	PC učebňa I. stupeň
	13:30 – 15:00	Posilňovňa
	15:00 – 16:15	PC učebňa

9. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri výchove

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri výchove sa zabezpečuje základným poučením detí o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v centre voľného času.

Vedúci záujmového útvaru zodpovedá za dodržiavanie všeobecných pokynov pre záujmovú činnosť. Počas trvania záujmovej činnosti zodpovedá za bezpečnosť pri práci a za poriadok, nenecháva žiakov v učebni (resp. v telocvični, v posilňovni) bez dozoru a nepúšťa ich mimo priestorov, v ktorých sa majú zdržiavať. Pracovník, ktorý vykonáva záujmovú činnosť dbá na to, aby žiaci nenesli na záujmovú činnosť predmety, ktorými by si mohli spôsobiť zranenie. Každý vedúci záujmového útvaru je povinný pri úraze, ktorý sa stane počas záujmovej činnosti podať prvú pomoc, ak to situácia vyžaduje privolať lekársku pomoc a oboznámiť rodičov.

Vypracoval: Ing. Juraj Jasenovec